

Ruimtelijke onderbouwing

Natuurontwikkeling Boschhoeve Wolfheze

Juli 2025, Provincie Gelderland

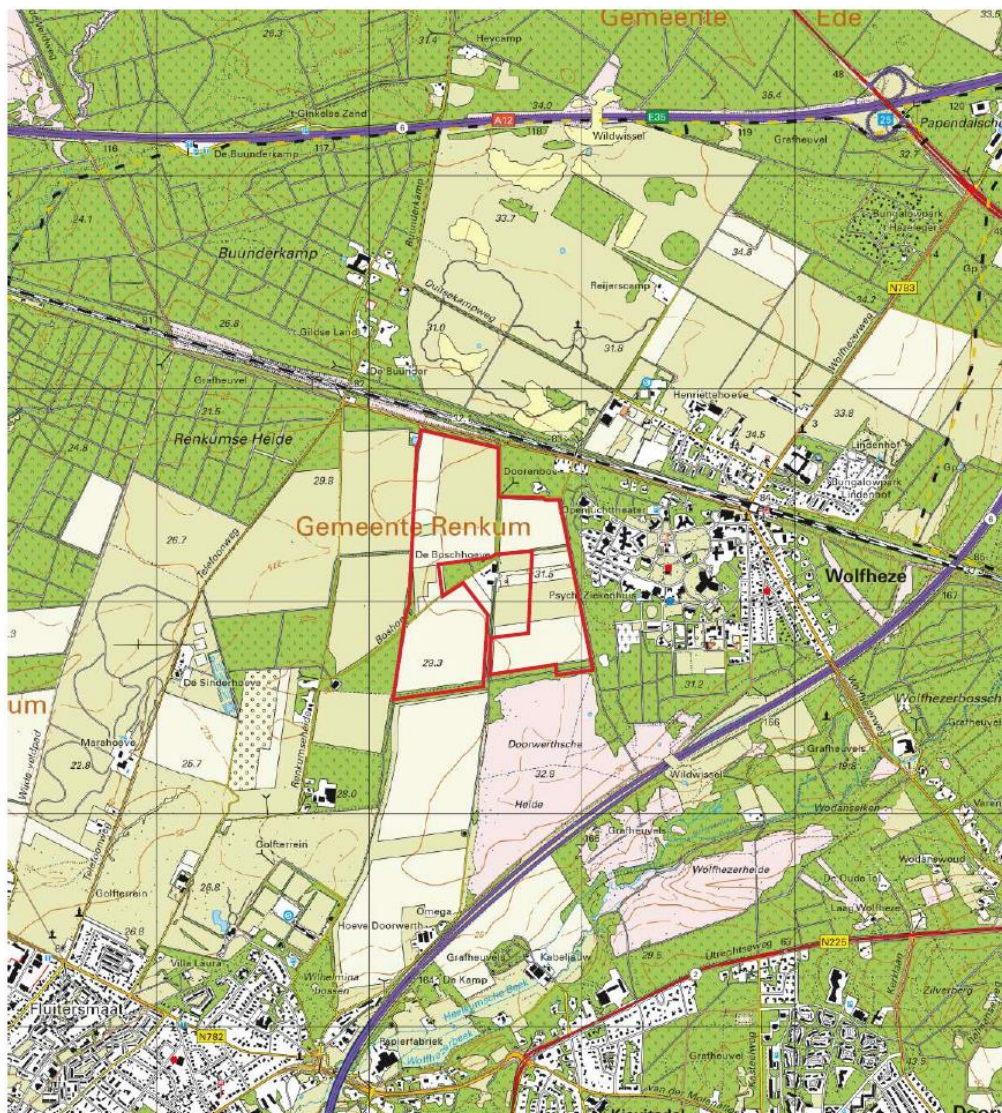
1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Ligging plangebied	5
1.3	Geldend planologisch regime	5
1.4	Buitenplanse omgevingsplanactiviteit	5
1.5	Leeswijzer	6
2	Planbeschrijving	7
2.1	Bestaande situatie	7
2.2	Toekomstige situatie	7
2.3	Raamwerk van natuur en groen	8
2.4	Aanvullende werkzaamheden	10
3	Haalbaarheid van het plan	12
3.1	Europees- en Rijksbeleid	12
3.1.1	Omgevingswet	12
3.1.2	Gebiedsbescherming: Natura 2000-activiteiten	12
3.1.3	Soortbescherming: Flora- en fauna-activiteiten	12
3.1.4	Beschermde houtopstanden	13
3.2	Provinciaal beleid, Omgevingsverordening Gelderland	13
3.2.1	Gelders natuurnetwerk (GNN)/Groene ontwikkelingszone (GO)	13
3.2.2	Oude bosgroeiplaatsen	13
3.2.3	Vorbereidingsregels beperkingengebied stikstofemissie	13
3.2.4	Streekgidsen	13
3.2.5	Conclusie:	16
3.3	Gemeente Renkum	16
3.3.1	Omgevingsplan	16
3.3.2	Conclusie	17
3.4	Milieu- en omgevingsaspecten	17
3.4.1	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	17
3.4.2	Bodem	17
3.4.3	Geluid	19
3.4.4	Luchtkwaliteit	19
3.4.5	Externe veiligheid	20
3.4.6	Bedrijven en milieuzonering	20
3.4.7	Verkeer en parkeren	21

3.4.8	Water	21
3.4.9	Niet-ontplofte munitie (OOO)	22
3.4.10	Archeologie en cultuurhistorie	22
4	Uitvoerbaarheid	24
4.1	Economische uitvoerbaarheid	24
4.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	24
4.2.1	Participatie en communicatie	24
4.2.2	Keukentafelgesprekken	24
4.2.3	Verdiepingsbijeenkomsten	25
4.2.4	Website en nieuwsbrief	25
4.2.5	Informatieavond	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Provincie Gelderland is voornemens een bos- en natuurontwikkeling te realiseren op de Boschhoeve in Wolfheze. Dit projectgebied, dat 68 hectare beslaat, maakt deel uit van de ecologische verbinding tussen de Doorwerthsche Heide, de Nieuwe Renkumse Heide en Reijerscamp.

Plangebied in ruime omgeving.

De aanleiding voor deze geplande natuurontwikkeling is het geactualiseerde Natura 2000-beheerplan Veluwe, vastgesteld in 2018 door de Gedeputeerde Staten van Gelderland. In het kader van dit beheerplan is in 2023 een herstelprogramma voor heiden en stuifzanden opgesteld, waarin de Boschhoeve een cruciale rol speelt bij het realiseren van robuuste natuurverbindingen. Het doel van deze natuurontwikkeling is het creëren van een robuuste ecologische verbinding tussen de heidegebieden en het herstellen en versterken van het cultuurlandschap. Door middel van hydrologische ingrepen, landschapsherstel en

biodiversiteitsmaatregelen wordt gewerkt aan het behoud en de uitbreiding van karakteristieke natuurtypen.

Op grond van het geldende bestemmingsplan is bos- en natuurontwikkeling niet zonder meer mogelijk. Om die reden is de bedoeling met een omgevingsvergunning de realisatie van het project mogelijk te maken. In dit kader is de onderhavige ruimtelijke onderbouwing opgesteld.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied bevindt zich in de omgeving van Wolfheze, binnen de gemeente Renkum. Op de kaart in paragraaf 1.1 is de exacte locatie van het projectgebied Boschhoeve weergegeven.

1.3 Geldend planologisch regime

De Boschhoeve ligt binnen het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Renkum en heeft de bestemming "agrarisch gebied met landschapswaarden". Dit betekent dat ontwikkelingen in het gebied rekening moeten houden met de openheid van het landschap en moeten bijdragen aan zowel natuur- als landschapsbescherming. Er is een mogelijkheid om de agrarische bestemming te wijzigen naar bos- en natuurgebied, mits dit past binnen het Landschapsontwikkelingsplan Renkum.

Het plangebied ligt in een gebied dat valt onder de Groene Ontwikkelingszone (GO) een paar randen van de percelen vallen onder het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Verder grenst het hele gebied aan GNN. Ontwikkelingen moeten passen binnen de kernkwaliteiten van deze gebieden, wat betekent dat de natuurlijke overgangen tussen de Veluwe en het dal van de Neder-Rijn behouden moeten blijven. Het gebied is ook aangemerkt als 'waardevol open gebied of verkaveling', wat betekent dat ontwikkelingen hierop moeten aansluiten en geen grote aaneengesloten bosgebieden mogen vormen. Alleen perceel DWH00 A 564 heeft een heel klein deel dat onder 'oude bosgroeiplaatsen' valt. Houtopstanden mogen daar niet gekapt worden. Het plangebied ligt binnen het nationaal landschap Veluwe, specifiek in het Renkumse en Heelsumse beekdal, een breed open beekdal met afwisselend vochtige graslanden en landbouw. Ontwikkelingen moeten hierbij aansluiten en het contrast tussen het open beekdal en de gesloten randen behouden.

Het plangebied grenst aan Natura 2000-gebied de Veluwe. Dit vereist dat ontwikkelingen zorgvuldig worden uitgevoerd om negatieve effecten op Natura 2000-doeltypen te voorkomen. Ontwikkelingen binnen het Natura2000-gebied moeten passen binnen de ontwikkeldoelen.

Op archeologisch gebied heeft het plangebied een lage tot middelhoge verwachting. Dit houdt in dat bij grondwerkzaamheden rekening gehouden moet worden met mogelijke archeologische vondsten. Er is onderzoek gedaan om te bepalen hoe hiermee omgegaan moet worden tijdens de uitvoering van de plannen.

1.4 Buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Omdat de ontwikkeling van natuur niet binnen de huidige bestemming past en ook niet vergunningvrij is, is in overleg met de gemeente besloten dat een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA) nodig is. In plaats van het wijzigen van het omgevingsplan, wat veel tijd kost, biedt een BOPA een snelle en flexibele oplossing om de gewenste activiteit toch mogelijk te maken. De vergunning geldt alleen voor dit specifieke project en deze locatie. In de

toekomst, bij de herziening van het omgevingsplan voor het buitengebied, zal de BOPA worden opgenomen en zal de functie worden gewijzigd waardoor de percelen permanente planologische bescherming krijgen.

1.5 Leeswijzer

Deze ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit vier hoofdstukken. Hoofdstuk 2 beschrijft de bestaande en toekomstige situatie. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader en de milieu- en de omgevingsaspecten van het plan. Het vierde en laatste hoofdstuk is gewijd aan de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

De Boschhoeve in Wolfheze is een gebied met een afwisselend landschap dat zich kenmerkt door grote open ruimtes, omgeven door brede bossingels. De beleving van het gebied verandert met de seizoenen. In de winter, wanneer de bomen kaal zijn, voelt het landschap ruimtelijker en weidser aan. In de zomer zorgen de dichte bladeren en struiken voor een meer besloten en intieme sfeer.

Dit gebied heeft een rijke geschiedenis en een variatie aan landschapselementen. De open kamers worden afgewisseld met lanen, houtsingels en kleine bosschages, waardoor het gebied een gevarieerd karakter heeft. Sporen van het agrarisch verleden zijn nog steeds zichtbaar in de bodem en in de indeling van het landschap. De lange periode van landbouwgebruik heeft bijgedragen aan de huidige uitstraling en structuur van het terrein.

Een bijzonder aspect van de Boschhoeve is de ligging op de Sandr van Wolfheze, een uniek geologisch landschap dat is ontstaan door smeltwaterafzettingen aan de voet van een voormalige gletsjer. De droogdalen en hoogteverschillen die hierdoor zijn ontstaan, zorgen voor een gevarieerde bodemstructuur met uiteenlopende groeiomstandigheden voor flora en fauna. Ondanks de veranderingen in het landschap door menselijk ingrijpen, zijn er nog altijd historische elementen te vinden, zoals restanten uit de Tweede Wereldoorlog. Deze elementen herinneren aan het verleden en geven het gebied een extra laag van betekenis.

2.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie zal de Boschhoeve zich ontwikkelen tot een robuust natuurgebied dat een belangrijke ecologische verbinding vormt tussen de omliggende natuurgebieden, zoals de Doorwerthsche Heide, de Nieuwe Renkumse Heide en Reijerscamp. De huidige agrarische gronden en graslanden zullen plaatsmaken voor een afwisselend landschap met heide, bossen en ecologisch waardevolle graslanden. Dit draagt bij aan de versterking van het Natura 2000-netwerk en het Gelders Natuurnetwerk (GNN), met als doel het verbeteren van de biodiversiteit en het leefgebied voor karakteristieke heidesoorten.

De bestaande landschapsstructuur met open ruimtes omzoomd door bossingels blijft behouden en wordt versterkt door de aanplant van inheemse boom- en struiksoorten. Hierdoor ontstaan geleidelijke overgangen tussen bos en open terrein, wat bijdraagt aan een gevarieerd en aantrekkelijk landschap voor flora en fauna. Daarnaast worden voormalige landbouwgronden verschaald en omgevormd tot heischraal grasland, wat gunstige omstandigheden biedt voor heidesoorten zoals struikheide en buntgras.

In de toekomst zal het gebied zorgvuldig beheerd worden met aandacht voor biodiversiteit en recreatie. Het bestaande wandel- en fietspadennetwerk wordt geoptimaliseerd, door paden te verplaatsen. Het recreatief routenetwerk wordt geconcentreerd aan de westzijde van het plangebied om de rust in de ecologische heideverbinding te garanderen en negatieve effecten op onder andere reptielen te voorkomen.

De transformatie van het gebied wordt gefaseerd uitgevoerd, met als doel een duurzame inrichting die aansluit bij de natuurlijke en cultuurhistorische waarden van de Boschhoeve. Het beheer zal gericht zijn op het in stand houden van de ecologische verbindingen en het versterken van de aanwezige natuurwaarden, met minimale menselijke verstoring.

Door deze ontwikkelingen zal de Boschhoeve zich ontwikkelen tot een waardevol natuurgebied dat een essentiële rol speelt in het behoud en de versterking van de Veluwe natuur, terwijl het tegelijkertijd een plek biedt voor recreatie, passend binnen de bredere landschappelijke visie voor de regio.

2.3 Raamwerk van natuur en groen

Binnen het projectgebied staat de realisatie van een robuuste ecologische verbinding centraal, met als hoofddoel de ontwikkeling van hoogwaardige natuur. Deze verbinding ontstaat door droge heide en heischraal grasland te ontwikkelen, aangevuld met kruiden- en faunarijk grasland. Elementen die worden ontwikkeld zijn:

- Heide en kruidenrijk grasland
De huidige landbouwgronden met hoge voedselrijkdom zullen aanvankelijk kruidenrijk grasland vormen, dat zich in ongeveer dertig jaar ontwikkelt naar schralere en

heideachtige habitats. Door lokaal vruchtbare grond af te graven en te ondergraven, kan op korte termijn een krachtige natuurverbinding ontstaan tussen de Doorwerthse Heide en Reijerscamp.

- **Nieuw bos en natuurlijke bosmantel en zoom**
In het gebied is voorzien in nieuw bos met passende, inheemse boomsoorten die beschutting en leefruimte bieden voor diverse diersoorten. Aan de randen van dit bos wordt natuurlijke mantel- en zoomvegetatie gecreëerd, waardoor er een geleidelijke overgang van bos naar grasland ontstaat, wat gunstig is voor biodiversiteit.
- **Bomenlaan en struweelhagen**
Daarnaast krijgt het landschap meer diversiteit en structuur door het aanleggen van een nieuwe bomenlaan, die de oude laan met Amerikaanse eiken vervangt en beter aansluit bij de ecologische en cultuurhistorische waarden van het gebied. Wilde hagen zorgen daarbij voor een duidelijke scheiding tussen het bedrijvige cultuurlandschap rondom de Boschhoeve en de nieuw te ontwikkelen natuur.
- **Solitaire bomen en bosjes**
Het open landschap wordt verder verrijkt door het planten van solitaire bomen en kleine bosjes, die niet alleen zorgen voor voedsel en beschutting, maar ook spontane groei van beplantingsclusters stimuleren. Een aantal bomen zal ruimte krijgen om uit te groeien tot karakteristieke toekomstbomen.
- **Fauna-akker en agro-ecologische akker**
Bij de doorgang vanuit de Doorwerthse Heide richting Reijerscamp wordt een fauna-akker aangelegd, verrijkt met een boekweitstrook en zaaddragende planten, wat zorgt voor extra voedsel voor vogels en kleine zoogdieren, schuilmogelijkheden en een gevarieerd landschap. Een deel van de landbouwgrond blijft behouden, maar wordt omgevormd tot een agro-ecologische akker, waarbij landbouw plaatsvindt met oog voor natuurwaarden en maatschappelijke betrokkenheid. Vanuit de natuurlijke doelstelling van deze akkers zullen we geen drijfmest en bestrijdingsmiddelen toestaan.
- **Natuurlijk bos met inheemse fruit- en notenbomen**
Daarnaast is ruimte voor de aanleg van een natuurlijk bos met inheemse soorten waar fruit of noten geplukt kunnen worden. Een plek van ontmoeting en samenwerking voor inwoners van Wolfheze en omgeving. Dit bos draagt bij aan de biodiversiteit en biedt bewoners de kans om gezamenlijk voedsel te oogsten en te produceren. Dit wordt verder uitgewerkt met mogelijke initiatiefnemers.
- **Aanvullende toegangsweg en recreatieve infrastructuur**
Er wordt een nieuw fiets/ wandelpad aangelegd die parallel loopt aan het westelijk deel van het projectgebied. Dit pad zal de bestaande route naar de Boschhoeve gedeeltelijk ontlasten.
Hierdoor wordt in het gebied het bestaande recreatieve netwerk geoptimaliseerd vanwege natuurbescherming er zullen tevens enkele kleine verbindende wandel-verbindingen worden toegevoegd. Bij de optimalisatie van het recreatieve netwerk staat natuurbescherming centraal: routes worden zodanig verplaatst dat verstoring van kwetsbare natuurwaarden, zoals heidevegetaties, open zandige plekken en habitat van reptielen en insecten, wordt voorkomen. Daarbij wordt ook aangesloten op bestaande recreatiestructuren.
- **Vochtige elementen en poelen:**

In het noordoostelijk deel van het gebied wordt ruimte gereserveerd voor het ontwikkelen van een of meerdere poelen, die een belangrijke rol spelen in het voorzien van voortplantingshabitat voor amfibieën en insecten en dient als watervoorziening voor toekomstige grazers. Deze poelen worden gegraven met gradiënten in diepte en voorzien van een leemlaag. Daarnaast dragen deze elementen bij aan een goede geleiding van amfibieën en reptielen. Exacte locaties worden richting het maken van het definitief ontwerp verder uitgewerkt.

- **Herpetoducten en geleidingen**
Voor een veilige doorkruising doorgaande wegen worden faunapassages voorzien, met name gericht op reptielen zoals de levendbarende, en zandhagedis, adder en gladde slang. Geleidingen zorgen ervoor dat deze soorten veilig naar de passages worden geleid.
- **Struweelhaag en zoomvegetaties**
Er worden diverse struweel- en zoomvegetaties aangebracht, waaronder soorten als meidoorn, hondsroos en sleedoorn, die voedsel en dekking bieden aan vogels zoals grauwe klauwier en roodborsttapuit
- **Educatie en cultuurhistorie:**
In het ontwerp is ruimte opengelaten voor het zichtbaar maken van cultuurhistorische relicten, zoals restanten van WOII-landingsplaatsen. Deze plekken kunnen op termijn worden benut voor educatieve doeleinden en het versterken van de identiteit van het gebied. Deze kunnen door verschillende initiatiefnemers, na overleg, worden ingevuld.

2.4 Aanvullende werkzaamheden

In het kader van de ontwikkelingen op de Boschhoeve is in een vroeg stadium het gesprek aangegaan met de direct omwonenden. Doel hiervan was om gebiedsspecifieke wensen, zorgen en kansen op een zorgvuldige manier te betrekken bij de verdere planvorming. Deze gesprekken hebben geleid tot aanvullende afspraken en gebiedsgerichte maatwerkoplossingen, onder andere op het perceel van de familie Doorenbos, gelegen aan Boshoeve 1, 6874 NB te Wolfheze.

Met deze eigenaar is overeengekomen dat hij een deel van het ingerichte natuurontwikkelingsgebied aankoopt. Dit betreft een perceel dat landschappelijk en ecologisch logisch aansluit bij het bestaande gebruik en goed past binnen de langetermijnvisie op dit gebied. In ruil voor deze aankoop wordt een ander deel van zijn perceel ingericht als natuur, waarmee een directe koppeling wordt gelegd met de beoogde heideontwikkeling binnen het projectgebied. Door deze ruil ontstaat een robuustere en ecologisch meer samenhangende inrichting van het landschap. Bovendien sluit deze oplossing aan bij de uitgangspunten van vrijwilligheid en samenwerking met grondeigenaren.

In het kader van de beoogde kavelruil is het voor de familie Doorenbos noodzakelijk om de interne structuur van hun erf aan te passen. Dit vereist het realiseren van een nieuwe inrit vanaf de parallelweg, ter vervanging van de bestaande aansluiting. De voorgestelde verlegging van de inrit is ecologisch, ruimtelijk, financieel, maatschappelijk en verkeerskundig gezien de meest toekomstbestendige oplossing.

De nieuwe inrit ligt binnen de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk en het Natura 2000-gebied, maar beperkt tegelijkertijd de verstoring van natuurwaarden. Door de inrit te verleggen wordt de lengte van de oprit aanzienlijk verkort: van 275 meter naar circa 150 meter. Dit betekent een vermindering van 125 meter aan verhard oppervlak binnen het Natura 2000-

Langs de huidige inrit staan oude beuken die zich in de natuurlijke aftakelingsfase bevinden. Door de inrit te verplaatsen ontstaat de mogelijkheid deze bomen hun volledige levenscyclus te laten doorlopen. Hierdoor kunnen zij uitgroeien tot waardevolle ecologische structuren, onder andere als nest- en schuilplaats voor holtebroeders zoals de zwarte specht (*Dryocopus martius*), maar ook voor vleermuizen, insecten, schimmels en korstmossen. Als de huidige inrit behouden blijft, moeten deze bomen uit veiligheidsoverwegingen vroegtijdig worden gekapt, waarmee deze ecologische kansen verloren gaan. De maatregel sluit goed aan bij doelen uit Natura 2000, het Gelders Natuurnetwerk, gemeentelijk biodiversiteitsbeleid en klimaatadaptatie.

≡ provincie
Gelderland

3 Haalbaarheid van het plan

Voor de uitvoering van ruimtelijke plannen is het essentieel om deze te toetsen aan het geldende beleid en de relevante wet- en regelgeving op verschillende bestuursniveaus. Dit hoofdstuk beschrijft hoe het plan voor de Boschhoeve past binnen de beleidsmatige en juridische kaders van het Rijk, de provincie Gelderland en de gemeente Renkum.

De ligging van het plangebied nabij Natura 2000-gebied de Veluwe, binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO) en in het Nationaal Landschap Veluwe maakt een zorgvuldige afweging noodzakelijk. In de volgende paragrafen wordt onderbouwd op welke wijze het plan aansluit bij de instandhoudingsdoelen, ontwikkelrichtingen en kernkwaliteiten die binnen deze kaders zijn vastgesteld. Ook wordt ingegaan op omgevingsaspecten als bodem, water, geluid, luchtkwaliteit en archeologie, om te toetsen of de uitvoering van het plan ruimtelijk en milieukundig haalbaar is.

3.1 Europees- en Rijksbeleid

3.1.1 Omgevingswet

3.1.2 Gebiedsbescherming: Natura 2000-activiteiten

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze Natura 2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit (soortenrijkdom) te behouden. In de Omgevingswet is opgenomen dat activiteiten of werkzaamheden in of nabij een N2000-gebied geen negatieve effecten mogen veroorzaken op Natura 2000-gebieden. Indien het maatregelen betreft die niet voor beheer of instandhouding van het gebied noodzakelijk zijn, zijn deze Natura 2000-activiteiten vergunningplichtig. Het plangebied grenst aan Natura 2000-gebied de Veluwe. De percelen vallen niet in het Natura 2000-gebied, maar wel in de buffer rondom het gebied. In het beheerplan voor de Veluwe staan voor buffers ook maatregelen die moeten worden uitgevoerd in het kader van beheer en instandhouding van het Natura 2000-gebied. Ook de herstelmaatregelen vallen hier onder. De voorgenomen ontwikkeling is een invulling van maatregel DG12-HH2-BH3: Corridor en leefgebied Doorwerthsche Heide- Reijerscamp uit het Herstelprogramma Heiden en Stuifzanden Veluwe dat gekoppeld is aan N2000-beheerplan Veluwe. Daarmee zijn de maatregelen geen N2000-activiteit omdat ze worden uitgevoerd ten behoeve van instandhouding van de Veluwe en daarmee vergunningvrij. Er is geen verdere toetsing of AERIUS-berekening nodig. Een onderbouwing van de bijdrage aan de instandhoudingsdoelen is opgenomen in de rapportage natuurtoets. Om invulling te geven aan de specifieke zorgplicht wordt een ecologisch werkprotocol (EWP) opgesteld.

3.1.3 Soortbescherming: Flora- en fauna-activiteiten

De voorgenomen ontwikkeling is een invulling van maatregel DG12-HH2-BH3: Corridor en leefgebied Doorwerthsche Heide- Reijerscamp uit het herstelprogramma Heiden en Stuifzanden Veluwe dat gekoppeld zijn aan Beheerplan Veluwe. Omdat het een beheer- en instandhoudingsmaatregel betreft, is het geen Flora- en fauna-activiteit zoals beschreven in de Omgevingswet en geldt geen vergunningplicht. Wel geldt de specifieke zorgplicht en dit zal worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol (EWP).

- 3.1.4 **Beschermde houtopstanden**
Het plangebied bevindt zich buiten de bebouwingscontour houtkap. Er worden bomen en struiken gekapt in beschermde houtopstanden waarvoor de provincie bevoegd gezag is. De voorgenomen houtkap is een invulling van maatregel DG12-HH2-BH3: Corridor en leefgebied Doorwerthsche Heide- Reijerscamp uit het herstelprogramma Heiden en Stuifzanden Veluwe dat gekoppeld is aan N2000-beheerplan Veluwe. Omdat het een beheer- en instandhoudingsmaatregel betreft, is geen kapmelding bij provincie Gelderland nodig.
- 3.2 Provinciaal beleid, Omgevingsverordening Gelderland**
- 3.2.1 **Gelders natuurnetwerk (GNN)/Groene ontwikkelingszone (GO)**
De locatie ligt deels in GNN, en voor een groot deel in GO. Nieuwe ontwikkelingen worden alleen toegelaten als uit onderzoek blijkt dat als kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen worden versterkt en samenhang niet verloren gaat. Boschhoeve betreft deelgebied 67 op de GO kaart. De ontwikkeling sluit aan op de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van deelgebied 67. De maatregelen dragen bij aan de versterking van ecologische verbindingen, waaronder de Renkumse Poort, en sluiten aan op de kenmerken van het landschap, zoals reliëf, openheid, cultuurhistorische structuren en aardkundige waarden. Er is binnen het ontwerp bijzondere aandacht voor overgangen tussen heide, bos en cultuurgronden, het leefgebied van soorten als das en steenuil, en het herstel van zichtlijnen en bosranden. Er gaan geen kernkwaliteiten van het GNN/GO verloren met de voorgenomen natuurontwikkelingen. Per saldo is er een positief effect. Verder worden de ontwikkelingsdoelstellingen van het GNN/GO per saldo verbeterd. Er is geen sprake van oppervlakteverlies..
- 3.2.2 **Oude bosgroeiplaatsen**
Bomen op oude bosgroeiplaatsen mógen gekapt worden, maar er mag geen permante verandering van de situatie optreden (permanent ruimtebeslag). Als er bomen gekapt moeten worden, moeten bomen dus op dezelfde plek terug geplant worden. Er mag dus wel tijdelijk ruimtebeslag plaatsvinden voor bijvoorbeeld werkterreinen. In het plan worden geen bomen gekapt in oude bosgroeiplaatsen.
- 3.2.3 **Vorbereidingsregels beperkingengebied stikstofemissie**
Op 23 april 2025 is in provincie Gelderland een voorbereidingsbesluit beperkingengebied stikstofemissie ingegaan. Deze voorbereidingsregels gelden voor gebieden rond kwetsbare natuur (Natura 2000-gebieden). In deze gebieden mogen geen nieuwe activiteiten starten of bestaande activiteiten uitbreiden als die zorgen voor extra stikstof in de natuur. De regels gelden in een strook van 500 meter rond de Veluwe, hier valt ook de Boschhoeve onder. Voor activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van beheer of herstel van een N2000-gebied geldt alleen een meldingsplicht bij de provincie.
- 3.2.4 **Streekgidsen**
Deze locatie ligt in de streekgids voor Veluwe, deelgebied Zuidelijke Flank. Ook de ontwikkelingsdoelen die hierin worden genoemd moeten in ogenschouw worden genomen.

	Kernkwaliteit	Ontwikkeldoel
1	Reliëfrijk stuwwallencomplex en veruit het grootste aaneengesloten groene en bosrijk gebied van Nederland. Inclusief het spectaculaire 'steile' reliëf op de zuidflank van de Veluwe, de zuidrand van de stuwwal.	Ruimtelijke ontwikkelingen houden rekening met en dragen zo mogelijk bij aan de kernkwaliteiten van de Veluwe. Handhaven en versterken van de Veluwe als groen-blauwe long van Nederland. Meer nog dan voorheen natuurgebieden met elkaar verbinden, o.a. door onthekken, ecoducten en groene zoomen. Inclusief natuurrijke verbindingen met omliggende, lagergelegen gebieden in Gelderse Vallei, IJsselvallei en Randmeerkust. Behouden van aardkundige waarden en de zoetgrondwatervoorraad. Terughoudendheid ten aanzien van ontgronden. Vermindering van barrièrewerking van kruisende infrastructuur.
2	Sterke afwisseling van bos- en natuurgebieden, heidevelden, zandverstuivingen, agrarische enclaves en landgoederen met landgoedstructuren en lanen.	Versterken van de variatie aan natuurdoeltypen. Accentueren van de overgangen tussen landschaps-eenheden. In de agrarische enclaves transitie inzetten naar duurzame landbouw met behoud van openheid. Introduceren van passende nieuwe grondgebruiksvormen zoals voedselbossen, beleefplekken en kleinschalige energieopwekking. Behouden en versterken van de kwaliteiten van landgoederen en buitenplaatsen. De landgoederenstructuur op de zuidoostflank onder de naam Gelders Arcadië meer herkenbaar en beleefbaar maken.
3	Schaars oppervlaktewater: vennen, enkele beken en aan de rand sprengen en sprengbeken.	Herstel van de loop en vorm van sprengbeken in hun cultuur-historische betekenis en haar zichtbaarheid vergroten. Natuurrijkdom van beken en vennen vergroten.
4	Grote historische gelaagdheid met fenomenen en verhalen uit verschillende tijdslagen. Grootste aantallen en dichtheid aan grafheuvels en Celtic fields van Nederland. IJzerwinning en heidepotstalsysteem. Aanwezigheid van hessenwegen en koningswegen.	De tijdslagen meer beleefbaar maken. Historische artefacten, structuren en ensembles behouden, restaureren en recreatief ontsluiten.

	Kernkwaliteit	Ontwikkeldoel
5	Rijke variatie aan (cultuurhistorisch bepaalde) soorten bos met hoge ecologische waarden. Veel natuurgebieden hebben de Natura 2000 waarden.	Variatie behouden en versterken en zo nodig herstellen. Bevorderen van een gevarieerd loofbos en verminderen van naaldbos. Behouden van oude boskernen. Hoge bescherming van Natura 2000 waarden. Herstel kwaliteit van bodem en bevorderen ecologische beheer. In balans brengen met houtproductie.
6	Aantrekkelijk en relatief goed ontsloten recreatielandschap, al vanouds een geliefde vakantiebestemming voor Nederland.	De recreatieve druk meer dan voorheen zoneren in drukke, luwe en stille gebieden, inclusief passende recreatieve ontsluiting. Met aandacht voor sluiten van wegen en parkeerplaatsen en uitbreiding onverharde paden.
7	Bijzondere beleving van 'leegte' en 'eindeloosheid', stilte en donkerte, flora en fauna, beslotenheid, openheid door aanwezigheid van heidevelden, zandverstuivingen en oude bouwlanden in enclaves en op de flanken.	Zorgdragen dat Veluwe-beleving (in te onderscheiden belevingsgebieden) meer authentiek wordt door bestendigen van genoemde kwaliteiten. Inrichten van belevingsplekken overeenkomstig de zonering. Open plekken en enclaves, vooral oude essen, koesteren en behouden. Geldt ook voor landgoederen en buitenplaatsen. Stiltegebieden blijvend in acht nemen. Donkerte 'intensiveren' door belichting aan te passen of achterwege te laten.
8	Contrast tussen de besloten randen van de Veluwe met de lager gelegen open en halfopen gebieden (flanken), gecombineerd met bijzondere zichtlijnen of panorama's op de omgeving.	Contrast handhaven en versterken door natuurbouw of natuurinclusieve landbouw. Zichtlijnen behoeden voor verstorende elementen en waar mogelijk panorama's toevoegen.
9	Op het massief komt weinig maar wel specifieke bebouwing voor: o.a. instellingsterreinen, kazernes, vakantieparken, landgoederen. Zes steden liggen met hun 'rug' op de stuwwallen: Arnhem, Wageningen, Ede, Harderwijk, Hattem en Apeldoorn. Geldt ook voor de	Grote terughoudendheid betrachten bij verdere ontwikkeling van gebouwen en bebouwde terreinen, zowel bij uitbreiding, nieuwvestiging en functieverandering. Zorgvuldig inpassen is noodzakelijk, rekening houdend met natuurwaarden. Bosrijke stads- en dorpsrandzones vragen

	Kernkwaliteit	Ontwikkeldoel
	talrijke grotere en kleinere dorpen langs de Veluwe.	om zorgvuldige afstemming van soms conflicterende ruimteclaims.

3.2.5 Conclusie:

De voorgestelde maatregelen zijn zorgvuldig getoetst aan zowel het Europese, Rijks- als provinciale beleid en sluiten aan bij de doelstellingen die op verschillende bestuursniveaus zijn vastgesteld. Ze maken deel uit van het Natura 2000-beheerplan Veluwe en de herstelmaatregelen Heiden en Stuifzanden, dat is gebaseerd op het Europese beleid voor natuurbehoud en biodiversiteit. Dit beheerplan vertaalt de internationale en nationale verplichtingen naar concrete maatregelen voor specifieke natuurgebieden, waarbij het provinciale beleid hierop voortbouwt en aansluit op regionale opgaven en landschappelijke kenmerken.

Binnen het plan is nadrukkelijk rekening gehouden met de ligging van het gebied in de bufferzone van Natura 2000-gebied Veluwe. Hoewel de percelen niet binnen Natura 2000 vallen, worden ze wel aangemerkt als belangrijk voor het behoud en herstel van de ecologische samenhang.

Voor het GNN en de GO gelden aanvullende eisen op het gebied van kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen. De maatregelen dragen bij aan de versterking van ecologische verbindingen, waaronder de Renkumse Poort, en sluiten aan op de kenmerken van het landschap, zoals reliëf, openheid, cultuurhistorische structuren en aardkundige waarden. Er is binnen het ontwerp bijzondere aandacht voor overgangen tussen heide, bos en cultuurgronden, het leefgebied van soorten als das en steenuil, en het herstel van zichtlijnen en bosranden.

Deze benadering waarborgt dat het plan niet alleen juridisch uitvoerbaar is, maar ook ecologisch robuust en beleidsmatig in lijn met de ambities voor Natura 2000, het GNN en de GO. De maatregelen dragen ze bij aan de nationale en provinciale ambities op het gebied van natuurontwikkeling, landschapsbehoud en ecologische samenhang.

3.3 Gemeente Renkum

3.3.1 Omgevingsplan

De locatie valt binnen het bestemmingsplan Buitengebied (correctieve) herziening 2008. Het gebied ligt in Agrarisch gebied met landschapswaarden. Het agrarische bouwblok Boschhoeve (buiten de aangekochte percelen) ligt in een bouwvlak. De weg de Boshoeve ligt in verkeersdoeleinden. Het bosje ten noorden van de hoeve Boschhoeve ligt in een bosbestemming.

In de agrarische bestemming geldt als doeleinde mede de bescherming van en het behoud van natuur- en landschapswaarden. Die zijn aangeduid op een kaart "landschapswaardering" en een lettercode. Voor dit gebied geldt de lettercode HO. H kleinschalige hoogteverschillen; O openheid.

Voor alle graaf werkzaamheden (egaliseren, afgraven en ophogen), bebossen, aanleggen van boomgaard en kappen en rooien van kleine landschapselementen (houtwallen, boomrijen en kavelbeplanting) zijn vergunningen nodig (OPA's) (art 6 lid 4 lettercode H en O)

In de beschrijving in hoofdlijnen valt het plangebied in deelgebied 4: Agrarische enclave Telefoonweg. Hier moet het multifunctionele gebruik worden bevorderd. Bij ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met de openheid van het landschap. De ontwikkeling van het gebied als onderdeel van de Renkumse Poort staat voorop; op de kaart zijn daarvoor beoogde ecologische verbindingzones aangegeven, waarvan er één door het plangebied loopt.

Uit de ontwikkelingstabel blijkt dat hier kleinschalige landschapselementen aangebracht kunnen worden (houtsingels, kleinere bosclementen en oeverbepanting)

3.3.2 Conclusie

Niet alle maatregelen die worden uitgevoerd (bijvoorbeeld nieuwe inrit) passen niet binnen de regels van het omgevingsplan. Daarom is een vergunning (**buitenplanse omgevingsplanvergunning**) nodig.

3.4 Milieu- en omgevingsaspecten

3.4.1 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Om te bepalen of voor het project een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld, is het van belang om te kijken of de ontwikkeling een activiteit is als opgenomen in bijlage V van de Omgevingswet. Voor de uitvoering van het natuurbeheerplan als geheel is geen m.e.r. vereist. Daarnaast zit er bij omgevingsplan ook een m.e.r. Het project is wel een landinrichtingsproject (J12) waarvoor een mer-beoordelingsplicht geldt. In dat kader zijn de milieueffecten zijn onderzocht van de uitvoerbaarheid van dit project in deze ruimtelijke onderbouwing. De resultaten daarvan zijn beschreven in de paragrafen 3.4.2 tot en met 3.4.11.

Conclusie:

Het project geen nadelige gevolgen heeft voor het milieu. Hierdoor hoeft er geen mer uitgevoerd worden.

3.4.2 Bodem

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet aangetoond worden dat de bodem- en grondwaterkwaliteit ter plaatse van het plangebied geschikt zijn voor het beoogde gebruik.

Er is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Dit rapport is uitgevoerd door Lankelma Geotechniek Zuid B.V. en heeft het rapportnummer 2300292, versie 1, gedateerd op 15 februari 2023. Het onderzoek richt zich op het beoordelen van mogelijke bodemverontreinigingen en het bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem.

Voor agrarische percelen waar boomgaarden zijn of waren, werden boringen tot 0,5 meter diep uitgevoerd en grondmonsters genomen voor analyse op standaard NEN en PFAS pakketten. Voor onverdachte percelen was de boorintensiteit lager, met een representatief aantal boringen van 0,5 meter diep. De resultaten en conclusies van het onderzoek geven aan dat de onderzochte percelen in het vooronderzoek als 'onverdacht' zijn gekwalificeerd voor bodemverontreiniging.

Het document "Historisch bodemonderzoek" is een rapport opgesteld door Lankelma Geotechniek Zuid B.V. in opdracht van de provincie Gelderland. Het doel van het rapport is om de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem nabij Bosweg 2 te Wolfheze vast te stellen, tevens met betrekking tot mogelijke asbestverontreiniging. De bodemkwaliteit van de onderzochte percelen voldoet aan de gestelde normen, waardoor er geen noodzaak is voor aanvullende procedures onder de Wet bodembescherming. Op basis van de huidige onderzoeksresultaten is geen verdere actie vereist.

Het aanvullend "Historisch bodemonderzoek", eveneens uitgevoerd door Lankelma, bevestigde dat de bodemkwaliteit voldoet aan de gestelde normen. Ook met betrekking tot asbestverontreiniging zijn geen afwijkingen vastgesteld. Op basis van de onderzoeksresultaten zijn geen aanvullende maatregelen vereist onder de Wet bodembescherming.

Aanvullend hierop is in maart 2025 een verkennend bodemonderzoek en indicatief funderingsonderzoek uitgevoerd, in verband met het voornemen om een aantal paden en wegen binnen het projectgebied te verplaatsen. Doel van dit onderzoek was het vastleggen van de milieuhygiënische kwaliteit van de ondergrond én het beoordelen van de herbruikbaarheid van het aanwezige fundatiemateriaal.

De grondmengmonsters vertoonden maximaal licht verhoogde gehalten aan diverse parameters. Hoewel de waarden de detectiegrenzen voor landbouw/natuur overschrijden, blijven ze onder de interventiewaarden. Volgens de Regeling bodemkwaliteit (2022) varieert de indicatieve bodemkwaliteitsklasse tussen landbouw/natuur en wonen. Er is geen sprake van een verhoogde veiligheidsklasse. In het mengmonster ASBMM01 (boring B22) is geen asbest aangetoond, en ook eerder onderzoek (rapport 2203721) bevestigde de afwezigheid van asbest in het aangetroffen menggranulaat.

Uit het uitloog- en samenstellingsonderzoek bleek dat het fundatiemateriaal in de deelgebieden A, B en H niet voldoet aan de maximale samenstellings- en/of emissiewaarden en daarom niet voor hergebruik in aanmerking komt. Het materiaal uit deelgebied C voldoet wél aan de eisen en kan worden hergebruikt.

Voor de paden en wegen is tevens aanvullend onderzoek uitgevoerd, *Verkennd bodemonderzoek en indicatief funderingsonderzoek uitgevoerd* door Silt. Aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen om bestaande infrastructuur binnen het gebied te wijzigen. In dat kader is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem vastgelegd en is er een inschatting gemaakt van de kwaliteit van het aanwezige fundatiemateriaal.

Uit het bodemonderzoek blijkt dat in enkele grondmengmonsters maximaal licht verhoogde gehalten aan verontreinigende stoffen zijn aangetoond. De gemeten waarden overschrijden de detectiegrenzen voor de bodemfunctieklasse landbouw/natuur, maar blijven onder de wettelijke interventiewaarden. Wat betreft asbest is geen asbest aangetoond via een QuickScan. Eerder aangetroffen menggranulaat in het gebied is reeds onderzocht in een eerder onderzoek (kenmerk 2203721), waarbij eveneens geen asbest boven de detectiegrens is aangetroffen.

Ten aanzien van het funderingsmateriaal is een uitloog- en samenstellingsonderzoek uitgevoerd. Daarbij is vastgesteld dat monsters zijn aangetroffen waar de maximale emissie- en samenstellingswaarden worden overschreden. Deze partijen komen derhalve niet in aanmerking voor hergebruik en zal worden afgevoerd. E is ook een monster waar deze normen niet zijn overschreden; dit fundatiemateriaal kan wel worden hergebruikt.

Technische conclusie

De milieuhygiënische kwaliteit van de bodem op de onderzoekslocaties is met het uitgevoerde onderzoek voldoende vastgelegd. Binnen het kader van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn geen aanvullende procedures vereist. Vanuit milieuhygiënisch oogpunt zijn er geen belemmeringen voor het behoud of de wijziging van de bestemming. Wel geldt dat het fundatiemateriaal in de deelgebieden A, B en H niet hergebruikt kan worden. In deelgebied C is hergebruik van het aanwezige fundatiemateriaal wél toegestaan. De grond die is geschikt wordt hergebruikt binnen het plangebied. De onderdelen die niet voor hergebruik in aanmerkingen komen zullen door de aannemer afgevoerd worden en verwerkt. Voor deze afvoer van de grond zal de aannemer zorgen voor de benodigde meldingen.

Conclusie:

Het aspect bodem biedt geen belemmering voor de uitvoering van het plan. De milieuhygiënische kwaliteit van de bodem binnen het projectgebied is voldoende vastgelegd. Er zijn geen aanvullende procedures vereist onder het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Vanuit milieuhygiënisch oogpunt zijn er geen beperkingen voor het realiseren van natuurontwikkeling op deze locatie. Alleen voor het funderingsmateriaal (pad langs terrein Pro Persona) in specifieke deelgebieden geldt dat het afgevoerd dient te worden.

3.4.3 Geluid

De mate waarin het geluid, veroorzaakt door het wegverkeer en/of door industrie, onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Voorliggend wijzigingsplan maakt de verdere ontwikkeling van een bos en natuurgebied mogelijk. Een bos en natuur is niet geluidgevoelig. Akoestisch onderzoek is daarom niet noodzakelijk. Daarnaast geldt dat de ontwikkeling niet zal leiden tot een toename van het aantal verkeersbewegingen in en om het plangebied die tot geluidshinder zouden kunnen leiden.

Conclusie:

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan

3.4.4 Luchtkwaliteit

De Wet luchtkwaliteit (verankerd in de Wet milieubeheer, hoofdstuk 5, titel 5.2) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van

mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ en PM_{2,5} (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden; deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof.

De verdere ontwikkeling van een bos en natuur gebied zal niet leiden tot een toename van het aantal verkeersbewegingen in en om het plangebied. Door de omzetting van agrarische grond in gronden ten behoeve van een natuur zal het plangebied minder intensief beheerd worden. De ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een verbetering van de luchtkwaliteit ter plaatse.

Conclusie:

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

3.4.5 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport ervan. Op basis van de criteria zoals onder andere gesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) worden bedrijven en activiteiten geselecteerd die een risico op zware ongevallen met zich mee (kunnen) brengen. Daarbij gaat het om bedrijven (zoals als LPG-tankstations en opslagen van gevaarlijke stoffen) en om (hoofd)transportassen. Het externe veiligheidsbeleid heeft tot doel zowel individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen.

Het project betreft het omzetten van klein stuk agrarisch grond in natuur. Binnen het plangebied worden daarmee geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk gemaakt. Een nadere toetsing kan daarom achterwege blijven.

Conclusie:

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

3.4.6 Bedrijven en milieuzonering

Indien door middel van een plan nieuwe, gevoelige functies of milieuhinderveroorzakende functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond mogelijk is. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van nieuwe gevoelige functies. Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen.

Een bos en natuur gebied betreft geen milieuhindergevoelige functie. Omgekeerd geldt dat het te realiseren natuur ook geen hinder veroorzaakt. De bestaande woning worden niet beperkt door het project. De provincie wil de gronden in het plangebied inzetten voor het bereiken van de natura2000 doelen.

Conclusie;

vanuit het aspect bedrijven en milieuzonering zijn er geen belemmeringen aanwezig zijn voor de uitvoerbaarheid van het plan.

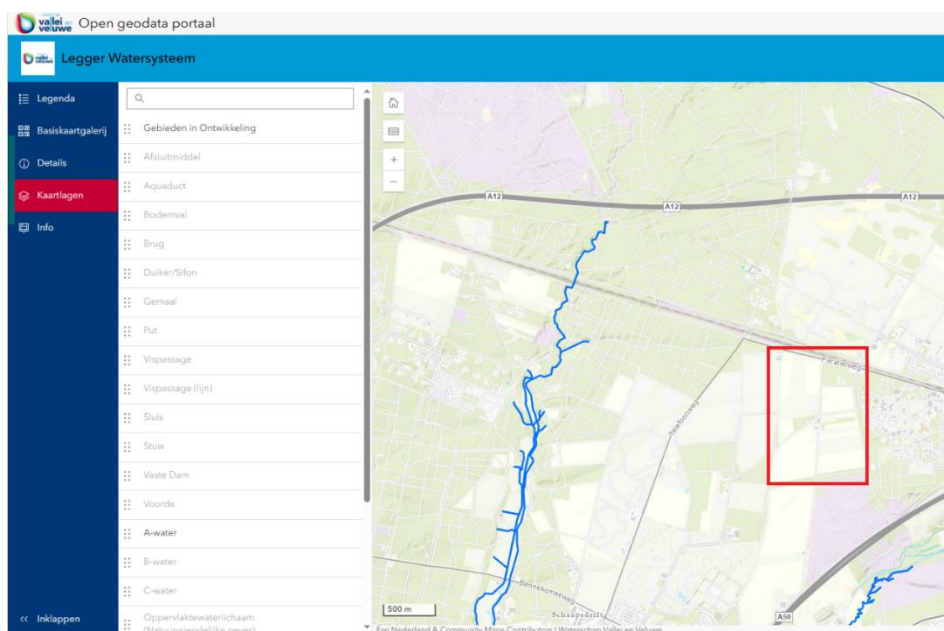
3.4.7 Verkeer en parkeren

Bij ruimtelijke plannen moet worden aangetoond dat de ontwikkeling geen negatieve gevolgen heeft voor de verkeer- en parkeersituatie ter plaatse. Met het project is geen sprake van een ontwikkeling met een verkeersaantrekkende werking of een parkeerbehoefte.

Conclusie:

De aspecten verkeer en parkeren vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het project.

3.4.8 Water

Afbeelding leggerkaart van waterschap Vallei en Veluwe

Het waterbeleid van Rijk en provincie is gericht op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde, duurzame watersystemen. Het plangebied ligt in het beheersgebied van het Waterschap Vallei en Veluwe. In het Blauw Omgevingsprogramma 2022-2027 van Waterschap Vallei en Veluwe staat beschreven wat de doelen zijn voor de komende zes jaar en hoe het waterschap deze wil halen. Naast het uitvoeren van kerntaken zijn het aanpassen van de leefomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering en waterveiligheid de grootste prioriteiten. Ook biodiversiteit en de circulaire economie en energietransitie staan hoog op de agenda.

In de huidige situatie zijn de gronden ingericht als akker/landbouwgronden. Laatst genoemde wordt in dit plan omgezet naar natuur. In het plangebied zijn geen watergangen aanwezig. Het plangebied ligt in een infiltratiezone, waar grondwaterstanden diep wegzakken, tot wel meer dan 2,50 meter beneden maaiveld.

Conclusie:

Er zijn significante effecten wat betreft de waterhuishouding. Het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoering van het project.

3.4.9 Niet-ontplofte munitie (OOO)

Bij het opstellen van het ruimtelijk plan voor de Boshoeve te Wolfheze is nadrukkelijk stilgestaan bij de mogelijke aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven, oftewel Ontplobbare Oorlogsresten (OO). In opdracht van de Provincie Gelderland is door bureau Den Ouden een OO-onderzoek uitgevoerd, bestaande uit een bureau- en veldonderzoek.

Het onderzoeksgebied is gelegen in een zone die op de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) is aangeduid als 'Overige gebieden'. In deze zone kunnen kleinere resten worden verwacht, zoals veldgraven, onderduikholen of militaire vergravingen. De historische analyse richtte zich op de periode september 1944 – april 1945, toen zich in de regio intensieve oorlogshandelingen afspeelden, zoals Operatie Market Garden, bombardementen en gevechten tussen Duitse en geallieerde troepen.

Op basis van luchtfoto's en bodemsporen zijn duidelijke indicaties gevonden van OO, waaronder verschoten geschutmunitie, infanteriemunitie zoals hand- en geweergranaten, en afwerpmunitie van 100 tot 500 lb. Daarnaast zijn op enkele locaties mogelijke dumpplaatsen van Duitse munitie vastgesteld. Deze resten kunnen zich tot 1,5 meter diep in de bodem bevinden. Voor afwerpmunitie is de diepteligging niet vastgesteld; aanvullend sonderonderzoek kan hiervoor nodig zijn.

Alle agrarische percelen, inclusief voormalige boomgaarden, zijn onderzocht met boringen tot 0,5 meter diepte. In verdachte zones was de boorintensiteit hoger. Voor onverdachte percelen was een representatief aantal boringen en peilbuizen voldoende.

Het volledige gebied is uiteindelijk als 'verdacht' aangemerkt. In een vervolgonderzoek is passieve oppervlakedetectie uitgevoerd. Daarbij zijn relatief weinig objecten aangetroffen binnen de bovenste 0,5 meter van de bodem. De verwachting is dat dit mede komt doordat er in het verleden veelvuldig door amateurzoekers is gezocht, wat de bodem al (deels) geschoond kan hebben.

In totaal zijn meer dan 40 significante objecten vastgesteld binnen gebieden waar in de volgende fase ontgravingen zullen plaatsvinden. Deze worden tijdens de uitwerking van het voorlopig ontwerp naar het definitief ontwerp benaderd en indien nodig verwijderd. Op basis van de bevindingen wordt bepaald of aanvullend onderzoek elders in het gebied nodig is. Dit wordt afgestemd met de gemeente.

Conclusie:

De aanwezigheid van OO wordt beheersbaar geacht en vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het project.

3.4.10 Archeologie en cultuurhistorie

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet worden getoetst hoe er wordt omgegaan met de aspecten archeologie en cultuurhistorie. De bescherming van archeologische waarden is verankerd in de

Erfgoedwet. Het belangrijkste doel van deze wet is de bescherming van de aanwezige en de te verwachten archeologische waarden door het reguleren van bodemverstorende activiteiten. Binnen het gebied is er voor het overgrote deel sprake van een lage archeologische verwachtingswaarde en voor een heel klein gedeelte in de noordwestelijke hoek een middelhoge verwachtingswaarde.

Het bureauonderzoek van BAAC (rapport V-24.0914) geeft aan dat er binnen het plangebied geen bekende archeologische waarden zijn vastgesteld. Wel bevinden zich grafheuvels in de directe omgeving, wat duidt op mogelijk historisch gebruik van vergelijkbaar landschap. Het advies is om alle bodemverstorende werkzaamheden archeologisch te laten begeleiden, in combinatie met OOO-begeleiding, vanwege een middelhoge verwachting voor vondsten van laat-paleolithicum tot en met de volle middeleeuwen, en een hoge verwachting voor sporen uit de Tweede Wereldoorlog.

In het onderzoek werd geadviseerd wordt om alle bodemverstorende werkzaamheden archeologisch te laten begeleiden. Dit geldt ook voor relatief ondiepe graafwerkzaamheden zoals plantgaten of verschraling.

De regioarcheoloog heeft aangegeven dat volledige archeologische begeleiding in beginsel werkbaar is, maar dat dit veel werkzaamheden met zich meebrengt die niet in alle gevallen noodzakelijk zijn. Om de aanpak werkbaar én zorgvuldig te houden, is in overleg gezocht naar een pragmatische oplossing. Hierbij is brede overeenstemming ontstaan over het combineren van archeologische begeleiding met de uitvoering van het onderzoek naar Ontplofbare Oorlogsresten (OOO), onder duidelijke randvoorwaarden.

In het kader van het OOO-onderzoek zijn detectiepunten vastgesteld die aanvullend onderzocht moeten worden. Deze bieden een goede gelegenheid om tegelijkertijd archeologische waarnemingen te doen. Niet elk punt behoeft volledige archeologische begeleiding. Op basis van factoren zoals diepte, mate van verstoring en archeologische verwachtingswaarde wordt bepaald waar intensieve begeleiding noodzakelijk is en waar een lichtere vorm, zoals visuele inspectie, volstaat. Ook toekomstige ingrepen, zoals boomaanplant en andere bodemverstoringen, worden hierin meegenomen vanwege hun potentiële impact op archeologische waarden.

Om deze werkwijze zorgvuldig vast te leggen, wordt een Programma van Eisen (PvE) opgesteld waarin de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de gecombineerde begeleiding worden beschreven. Dit PvE wordt afgestemd met de regioarcheoloog en de gemeente Renkum.

Het onderzoek leidt tot een aangepaste vorm van archeologische begeleiding, die bij goedkeuring het eerder afgegeven advies tot volledige archeologische begeleiding vervangt.

Conclusie:

Voor de vergunningaanvraag wordt uitgegaan van volledige archeologische begeleiding (worstcasescenario). Tijdens de uitvoering kan, op basis van de uitkomsten van aanvullend onderzoek, maatwerk worden toegepast. De aanpak wordt afgestemd met de regioarcheoloog en de gemeente Renkum.

4 Maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid

4.1 Economische uitvoerbaarheid

De gronden in het plangebied zijn in eigendom van de provincie Gelderland en deels in eigendom van familie Doorenbos en zullen door de provincie worden ontwikkeld. Provincie Gelderland heeft voor de ontwikkeling van het plan budget gereserveerd. Met het project zijn geen kosten voor de gemeente gemoeid, anders dan kosten die op basis van de gemeentelijke legesverordening in rekening zullen worden gebracht. De economische uitvoerbaarheid wordt hiermee geacht voldoende te zijn aangetoond. Met de bosontwikkeling is geen sprake van een bouwplan.

Conclusie: er hoeft geen exploitatieplan te worden vastgesteld

4.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Participatie vormt een belangrijke pijler binnen het project Boschhoeve. Bij de totstandkoming van het voorlopig ontwerp is intensief afgestemd met direct omwonenden. Hun zorgen, opmerkingen en suggesties zijn serieus genomen en hebben daadwerkelijk invloed gehad op de invulling van het ontwerp. Naast deze directe afstemming is ook een kleine groep betrokken partijen en geïnteresseerden nauw bij het proces betrokken. Deze groep heeft actief meegedacht en vanuit verschillende invalshoeken waardevolle input geleverd.

4.2.1 Participatie en communicatie

Na de aankoop van de gronden in het gebied Boschhoeve is gestart met een zorgvuldig ontwerpproces, waarbij participatie en communicatie met de omgeving vanaf het begin centraal stonden. De provincie Gelderland hecht grote waarde aan de betrokkenheid van belanghebbenden en heeft daarom actief ingezet op afstemming, informatievoorziening en gezamenlijke ontwikkeling van de plannen. Het doel van de participatie is om omwonenden en andere geïnteresseerden tijdig en helder te informeren over de plannen. Er is ingezet op het schetsen van een duidelijk beeld van de opgaven in het gebied en de keuzes die daarin gemaakt moesten worden. Transparantie en vroegtijdige betrokkenheid stonden daarbij voorop.

4.2.2 Keukentafelgesprekken

Er zijn individuele gesprekken gevoerd met direct omwonenden en andere betrokken grondeigenaren. Deze zogenoemde keukentafelgesprekken vonden plaats in een vroeg stadium en zijn voortgezet en verdiept naarmate het ontwerp vorderde. Met Pro Persona is meermaals gesproken over de ligging van hun bosperceel, de aansluiting op het ontwerp en andere praktische zaken. De familie Jurrius, die de gronden aan de provincie verkocht, is actief betrokken gebleven bij het vervolgproces, mede omdat zij nog eigendommen hebben binnen het projectgebied. Ook met de familie Doorenbos is gesproken over het inpassen van hun kavel in het ontwerp. Dit heeft geleid tot een samenwerking waarbij wederzijds delen van gronden worden ingericht of overgenomen in het kader van gezamenlijke natuurdoelen. Natuurmonumenten, als belangrijke natuurbeheerder in de directe omgeving, heeft als inhoudelijke partner meegedacht over de inrichting en het beheer. Daarnaast zijn ook gesprekken gevoerd met diverse belangenorganisaties en bewonersinitiatieven.

4.2.3 Verdiepingsbijeenkomsten

Gedurende de planvorming zijn drie bredere verdiepingsbijeenkomsten georganiseerd met betrokken partijen. Deze bijeenkomsten hadden een inhoudelijk karakter en waren gericht op het versterken van het plan en het toetsen van het draagvlak in de omgeving. Zowel vertegenwoordigers van natuurorganisaties als bewoners uit Wolfheze namen deel aan deze gesprekken. Er is onder meer gesproken over de landschappelijke invulling van de verbindingszone, de recreatieve toegankelijkheid van het gebied en de wens om bewoners een rol te geven in het beheer. Dit laatste heeft concreet geleid tot de ontwikkeling van een bewonersinitiatief voor een voedselbos en lokaal medebeheer. De provincie ondersteunt dit initiatief actief, waarbij wordt gezocht naar een balans tussen bewonerswensen en de ecologische doelen van het project.

4.2.4 Website en nieuwsbrief

Voor het bredere publiek is een projectpagina ingericht op de website van de Provincie Gelderland. [Natuurontwikkeling Boschhoeve in Wolfheze: deel van het Gelders Natuurnetwerk](#)
Op deze pagina wordt op toegankelijke wijze informatie gedeeld over het doel van de natuurontwikkeling, de geplande maatregelen, de planning en de samenwerking met partners. Bezoekers kunnen zich via de site aanmelden voor een nieuwsbrief om actief op de hoogte te blijven. De pagina wordt regelmatig geactualiseerd en dient als centrale informatiebron voor geïnteresseerden.

4.2.5 Informatieavond

Op 20 mei 2025 heeft een openbare informatieavond plaatsgevonden in de kantine van SV Wodanseck te Wolfheze. Deze bijeenkomst werd bezocht door ongeveer 45 personen. De opzet was informeel: bezoekers konden zich vrij bewegen langs informatietafels en het gesprek aangaan met medewerkers van het projectteam. Tijdens deze avond werd ook aandacht besteed aan het bewonersinitiatief voor een voedselbos en de mogelijkheid voor lokaal beheer. De bijeenkomst verliep in een open sfeer waarin betrokkenheid en betrokkenheid sterk naar voren kwamen. Bezoekers deelden hun zorgen, vragen en suggesties.

Onder de reacties bevonden zich vragen over de haalbaarheid van heideherstel op voedselrijke bodem, het te verwachten onderhoud en de invloed van schaduwvorming door omliggende bomen. Er werd aangedrongen op het toevoegen van natte elementen zoals poelen, ten behoeve van amfibieën en reptielen. De wens tot behoud van bestaande MTB-routes kwam eveneens naar voren, evenals het verbeteren van de verbinding tussen fietsroutes en het delen van paden tussen wandelaars en fietsers. Verschillende aanwezigen vroegen aandacht voor een mogelijke oost-westverbinding langs het spoor richting Quadenoord en de Ginkelse Heide. Tevens werden er vragen gesteld over mogelijke plaatsing van zonnepanelen en over de woningbouwplannen van Pro Persona. Deze onderwerpen vallen buiten de reikwijdte van het natuurproject en zijn waar nodig doorverwezen naar de betreffende projectverantwoordelijken.

De reacties van bezoekers worden meegenomen in de verdere planvorming. Voor bewoners die gerichte vragen hebben gesteld, wordt nog een reactie opgesteld. Het initiatief voor een voedselbos en betrokkenheid bij beheer wordt in overleg met de bewonersgroep verder uitgewerkt, met als doel een duurzame verbinding te realiseren tussen het dorp en het ontwikkelgebied.

Conclusie:

Door de participatie aanpak zetten we in op een transparant en zorgvuldig participatieproces. We willen bewoners en betrokkenen niet alleen informeren, maar ook actief betrekken bij de verdere uitwerking.